

Sygn. akt IX Ka 18/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 lutego 2013 r.

Sąd Okręgowy w Toruniu IX Wydział Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący - SSO Marzena Polak

Sędziowie - SSO Rafał Sadowski

- SSO Andrzej Walenta (spr.)

Protokolant st.sek.sąd. Magdalena Maćkiewicz

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Toruniu **Bożeny Mentel**,

po rozpoznaniu w dniu 21 lutego 2013 r.

sprawy **A. S.** oskarżonego o przestępstwo z art. 178 a § 1 i § 4 kk, art. 244 kk w zw. z art. 11 § 2 kk

na skutek apelacji wniesionej przez **Prokuratora Rejonowego w Wąbrzeźnie** od wyroku Sądu Rejonowego w Wąbrzeźnie z dnia 14 listopada 2012 r., sygn. akt II K 437/12

I. **utrzymuje w mocy** zaskarżony wyrok, uznając apelację za oczywiście bezzasadną;

II. **zwalnia** A. S. od obowiązku ponoszenia kosztów sądowych za II instancję, zaś wydatkami postępowania odwoławczego obciąża Skarb Państwa.

Sygn. akt IXKa 18/13

UZASADNIENIE

A. S. został oskarżony o to, że w dniu 26 września 2012r. w W., woj. (...) - (...), znajdując się w stanie nietrzeźwości o zawartości 0,39 mg/l, tj. 0,81 promila alkoholu w wydychanym powietrzu, kierował samochodem osobowym marki **K.** o nr rej. (...) oraz nie stosował się do orzeczonego przez Sąd Rejonowy w Ostrołęce w sprawie o sygn. akt IIK 634/12 zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 1 roku -

- **tj. o przestępstwo z art. 178a§1 i §4 kk i art. 244 kk w zw. z art. 11 §2 kk;**

Wyrokiem z dnia 14 listopada 2012r. Sąd Rejonowy w Wąbrzeźnie, sygn. akt IIK 437/12, uznał oskarżonego za winnego popełniania czynu zarzucanego mu w akcie oskarżenia z tym ustaleniem, że wyczerpuje on znamiona występku z art. 178a§1 i §4 kk i za to, na podstawie art. 178a§4 kk wymierzył mu karę 6 miesięcy pozbawienia wolności, której wykonanie, na podstawie art. 69§1 i §2 kk i art. 70§1 pkt 1 kk, warunkowo zawiesił na okres 3 lat tytułem próby, oddając go w tym czasie, na podstawie art. 73§1 kk, pod dozór kuratora sądowego.

Na podstawie art. 72§1 pkt 4 i 5 kk zobowiązał oskarżonego do podjęcia nauki oraz powstrzymania się od nadużywania alkoholu.

Na podstawie art. 42§2 kk orzekł wobec oskarżonego zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym na okres 2 lat.

Zwolnił oskarżonego w całości od ponoszenia kosztów sądowych i kosztami postępowania obciążył Skarb Państwa.

Wyrok ten zaskarżył **na niekorzyść oskarżonego oskarżyciel publiczny**, zarzucając obrazę prawa materialnego, tj. art. 244 kk, polegającą na błędnym przyjęciu, że czyn oskarżonego wyczerpuje jedynie znamiona przestępstwa z art. 178a§ 1 i §4 kk. podczas gdy podstawę prawną skazania winny stanowić przepisy art. 178a§ 1 i §4 kk i art. 244 kk w zw. z art. 11 §2 kk.

Powołując się na powyższe skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uznanie oskarżonego za winnego popełnienia czynu z art. 178a§1 i §4 kk i art. 244 kk w zw. z art. 11 §2 kk.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja oskarżyciela publicznego, jako bezzasadna w stopniu oczywistym, nie zasługuje na uwzględnienie.

Nie kwestionując przyjętych za podstawę rozstrzygnięcia ustaleń, skarżący wyrażał wątpliwości co do prawidłowości, dokonanej przez sąd 1 instancji, kwalifikacji prawnej ustalonego stanu faktycznego.

Uznać należy, że nietrafnie doszukiwał on się obrazy przepisu prawa materialnego w postaci art. 244 kk w tym, że zachowanie oskarżonego, polegające na prowadzeniu pojazdu w stanie nietrzeźwości w okresie obowiązywania zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych, uznane zostało zaskarżonym wyrokiem za czyn wypełniający znamiona wyłącznie przestępstwa z art. 178a§ 1 i §4 kk.

Sąd Okręgowy w Toruniu w swoich wcześniejszych orzeczeniach faktycznie stał na stanowisku, że z uwagi na brak tożsamości dóbr prawnych chronionych przez art. 178a§4 kk oraz art. 244 kk zachodzi konieczność przyjęcia w takiej sytuacji kumulatywnej kwalifikacji prawnej. Po ponownym rozpatrzeniu argumentów pojawiających się w rozważaniach na temat kwestii wzajemnego stosunku w/w przepisów sąd odwoławczy doszedł do wniosku, że opowiedzieć się jednak należy za nie budzącym kontrowersji w doktrynie poglądem, który spotkał się również z pełną akceptacją w orzecznictwie Sądu Najwyższego, że pomiędzy art. 178a§4 kk, a art. 244 kk zachodzi nie kumulatywny, lecz pomijalny zbieg przepisów.

Słusznie zauważa się, że decydujące znaczenie dla rozstrzygnięcia spornej kwestii winna mieć okoliczność, że ze zbiegiem kumulatywnym przepisów ustawy mamy do czynienia jedynie wówczas, gdy ten sam czyn wypełnia znamiona typów czynów zabronionych zawartych w co najmniej dwóch przepisach ustawy karnej, a żadnego z tych przepisów nie można pominąć w drodze przyjętych w prawie karnym zasad redukcji ocen.

Sytuacja taka nie ma zaś miejsca w wypadku czynu wypełniającego znamiona zarówno przestępstwa z art. 178a§4 kk, jak i art. 244 kk. Znamiona przestępstwa z art. 178a§4 kk. który penalizuje m.in. prowadzenie pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości, mające miejsce w okresie obowiązywania zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych orzeczonego w trybie art. 42 kk, w pełni odzwierciedlają to, że sprawca tego czynu, prowadząc pojazd, łamie nie tylko zakaz prowadzenia pojazdu w stanie nietrzeźwym, ale i prawomocny, obowiązujący wobec niego zakaz prowadzenia pojazdów. Proste porównanie treści art. 178a§4 kk i art. 244 kk prowadzić musi do jednoznacznego wniosku, że znamiona przestępstwa z art. 244 kk w pełni zawierają się w znamionach nowego typu przestępstwa, utworzonego w §4, dodanym ustawą z dnia 12 lutego 2010r. do art. 178a kk.

Wobec powyższego stwierdzić należy, że brak kumulatywnej kwalifikacji prawnej z art. 178a§4 i art. 244 kk nie oznacza zignorowania faktu, że sprawca, który prowadząc pojazd mechaniczny w stanie nietrzeźwości nie tylko narusza podstawowe zasady bezpieczeństwa w komunikacji, ale ponadto nie wykonując wcześniej orzeczonego zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych, okazuje lekceważenie dla wyroków sądowych, naruszając tym samym autorytet wymiaru sprawiedliwości. Odpowiednio zredagowany opis jego czynu, odzwierciedlający wszystkie okoliczności istotne z punktu widzenia prawidłowej kwalifikacji prawnej z art. 178a§4 kk, w pełni oddaje rzeczywistą kryminalną zawartość takiego występkę, umożliwiając prawidłową ocenę stopnia jego społecznej szkodliwości.

Okoliczność taka, jak obawa o ewentualne uprzywilejowane, w stosunku do sprawców innych przestępstw, traktowanie na etapie postępowania wykonawczego sprawcy, który prowadził pojazd mechaniczny w stanie

nietrzeźwości, nie stosując się przy tym do orzeczonego środka karnego - która miała zasadniczy wpływ na kształt dotychczasowego orzecznictwa Sądu Okręgowego w Toruniu odnoszącego się do tej kwestii - nie może decydować o kwalifikacji prawnej. Tego rodzaju swoiste względy słusznościowe nie mogą modyfikować zasad dokonywania kwalifikacji przestępstw, do których należy m.in. próba usunięcia w drodze wykładni wielości ocen poprzez skorzystanie z ustalonych reguł interpretacyjnych w tych sytuacjach, w których dochodzi do krzyżowania się kilku przepisów ustawy, uzasadniając tym samym szczególne traktowanie pewnej kategorii sprawców na etapie dokonywania kwalifikacji prawnej czynu. Zgodnie z ogólną regułą, która mówi, że wówczas, gdy znamiona jednego przestępstwa zawierają się w drugim, również i w tym wypadku - w myśl zasady *lex consumens derogat legi comumpite* - należy ostatecznie przypisać sprawcy czyn kwalifikowany jedynie z art. 178a§4 kk. a więc tego przepisu, którego zasięg dyspozycji jest szerszy.

Pożądane z punktu widzenia polityki karania surowsze potraktowanie takiego sprawcy w stosunku do osoby, która naruszyła „tylko” regułę stosowania się do prawomocnych orzeczeń sądowych - tak, jak w wypadku innych przestępstw, które zostały tak skonstruowane, że ich popełnienie wymaga nie tylko spełnienia określonych warunków, ale i de facto jednoczesnego popełnienia innego przestępstwa - realizowane jest na etapie wymiaru kary. Sprawca przestępstwa z art. 244 kk podlega wszak jedynie karze pozbawienia wolności do lat 3, natomiast czyn osoby, która prowadzi pojazd, łamiąc tym samym obowiązujący w **stosunku** do niej zakaz prowadzenia pojazdów, będąc dodatkowo w stanie nietrzeźwym, zagrożony jest odpowiednio surowszą sankcją, tj. karą pozbawienia wolności od 3 miesięcy do 5 lat.

Zastrzeżeń nie budzą, jako zgodne z zasadami z art. 53 kk. orzeczone kara i środki

karne.

Sąd odwoławczy nie dopatrył się też w zaskarżonym orzeczeniu żadnych uchybień mogących stanowić bezwzględne przyczyny odwoławcze, będących podstawą do uchylenia wyroku z urzędu, dlatego też należało utrzymać go w mocy.

Na podstawie art. 636§1 kpk kosztami procesu w postępowaniu odwoławczym obciążono Skarb Państwa.